

De första hundra dagarna

Vilken politik var det egentligen som väljarna ville ha när de stödde socialdemokraterna i valet? Det något paradoxala svaret är nog att många – åtminstone tillräckligt många – inte ville ha politik och därför stödde socialdemokraterna. De sex borgerliga åren hade lämnat efter sig ett intryck av ett ständigt pågående politiskt käbbel.

Det ligger inte riktigt vare sig i svensk tradition eller i det svenska kynnet att engagera sig hett i politiken. Vi har därvidlag inte alls samma inställning som i många europeiska länder. I vår svenska redighet och rationalitet ingår att vi tycker att var och en skall sköta sitt. Politikerna är utsedda för att sköta politiken. Då skall de göra det utan att dagligen och stundligen tvinga denna politiska hantering på människorna.

I denna mening var det många människor som stödde socialdemokraterna för att de inte ville ha så mycket politik. De ville återgå till förhållandena före -76 – eller riktigare till förhållandena såsom man mindes dem. Regeringen skötte politiken. Oppositionen opponerade. Men politiken var inte alltid det allmänna samtalsämnet.

Minnesbilden av tiden före -76 var som alla minnesbilder förvrängd. En idealiserande förvrängning lockade fram en idyll som inte var fullt så idyllisk som den sedan tedde sig. Men likväl var förhållandena under tidigare regeringar lugnare än vad de sedan blev under de sex åren av turbulens som inleddes i september 1976.

Nu inträffar det som kommer att vålla socialdemokraterna mer besvikelse och ge dem mer huvudbry än allt annat. Turbulensen fortsätter, många människor –

åtminstone tillräckligt många – kommer att mycket snart tröttna på även den socialdemokratiska regeringen.

Människor vill ha kompetenta politiker som sköter landet utan att onödigtvis bekymra människorna mellan valen. Detta ger möjlighet för valmännen att inte ständigt vara valmän utan att istället ägna sig åt familjen, hemmet, windsurfing, TV-tittande och allt sådant som är trevligare och roligare än att ständigt följa politikernas evinnerliga tjtande och trätande.

Väljarna röstade för att återfå lugnet men fick istället en socialdemokratisk regering som ger lika mycket träta och förvirring som någonsin de borgerliga regeringarna. Därtill fick väljarna en socialdemokratisk regering som för en i stor utsträckning socialdemokratisk politik. I båda avseendena har valutslaget lett till att väljarnas förväntningar kommit på skam. För det var ju ändå så, att många väljare stödde socialdemokraterna mera trots än tack vare deras politik.

Under slutet av förra året fogades så en ytterligare dimension till bilden av den socialdemokratiska regeringen. Regeringen tvingades till renodlade förhandlingar med vpk. Därigenom klargjordes att vi har en regering som regerar genom politiska uppgörelser mellan socialdemokrater och kommunister. Om det var något som väljarna *inte* röstade fram, så var det en kommunist-influerad regeringspolitik. Men likväl är denna politik idag en realitet.

I och med moms-uppgörelsen i riksdagen i början av december förra året är inte frågan numera om regeringspolitiken skall vara influerad av kommunisterna, utan hur och i vilken utsträckning.

Det finns egentligen inga gränser för de områden där påverkan kan ske. Det finns också skäl att ifrågasätta om socialdemokraterna har någon vidare klar föreställning om var gränsen går för graden av hänsyn till vpk. Om man blott ser till utvecklingen under höstmånaderna började det med utskottsplatserna, vilket strax följdes av momsutgårderna. Andra länders socialdemokrater kan vittna om kommunisters förmåga att konsolidera och utveckla styrkepositioner i öm-

sesidigt samarbete med socialdemokratiska partier.

Om Olof Palme tror att kommunistpartiet uppnått annat än taktiska mål med utredningen om differentierad moms tror han fel. Olof Palme vek sig i december förra året för krav som ingår som ett medvetet led i en politik som ytterst syftar till att avskaffa det fria samhällsskick vi har i Sverige. Kommunismens historiska uppgift är som bekant inte att införa differentierad moms i Sverige.